

Stichting Cornelis Hofstede de Groot / Vrienden van het RKD

Jaarverslag 2019

Voorwoord

De Stichting Vrienden van het RKD, voorheen geheten Stichting Cornelis Hofstede de Groot, zet zich al sinds 1993 in om het RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis te ondersteunen daar waar mogelijk en nodig is. Als toegewijde begunstigers zetten wij ons met steun van onze leden al meer dan 26 jaar in voor het RKD door publieksactiviteiten mogelijk te maken en mede te organiseren, aankopen te ondersteunen en een actieve partner te zijn voor het instituut dat wij allen een warm hart toedragen. Het RKD staat voor grote uitdagingen in de toekomst en wij willen als betrokken bestuur samen met onze leden de ambities van het instituut op verschillende terreinen ondersteunen. Wij kijken terug op een succesvol jaar waarbij de rol van de Vrienden voor het RKD heel belangrijk is geweest. Met dit jaarverslag doen wij verslag van al onze activiteiten.

Doelstelling

De Stichting beoogt de kring van geïnteresseerden in het werk van het RKD in binnen- en buitenland te vergroten en het instituut financieel te ondersteunen, onder andere bij bijzondere aankopen. Zij wil een bijdrage leveren aan de versteviging van de plaats en aan de verbreding van de activiteiten van het RKD in de kunsthistorische wereld, musea, universiteiten, kunsthandel, veilingwezen, verzamelaars en (particuliere) onderzoekers.

In 2019 zijn er verschillende acties ondernomen om dit doel te bereiken. Er vonden reguliere activiteiten plaats waar de Vrienden aan konden deelnemen. Er is dit jaar een bijdrage gedaan voor een aankoop.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Cornelis Hofstede de Groot / Vrienden van het RKD bestond in 2019 uit acht leden, waarvan de secretaris een medewerker van het RKD is.

Voorzitter:	Lidewij de Koekkoek, algemeen directeur Museum Het Rembrandthuis
Penningmeester:	Alfons van Gulick, algemeen directeur Nedspice Group
Bestuurslid:	Hans Nijstad, partner en Senior adviseur UNO bedrijfsadviseurs BV.
Bestuurslid:	Jaap van Duijn, bestuurder Greenport Food & Flower Xperience
Bestuurslid:	Quentin Buvelot, hoofdconservator Mauritshuis
Bestuurslid:	Daantje Meuwissen, Universitair docent Kunstgeschiedenis Vroegmoderne tijd Vrije Universiteit Amsterdam
Bestuurslid:	Baukje Coenen, Kunsthistorica, taxateur, Consultant Oude Meesters Schilderkunst, Sotheby's France

De termijnen van de voorzitter Lidewij de Koekkoek en bestuurslid Jaap van Duijn liepen in november 2019 af en zullen in 2020 vervuld worden.

Secretaris: Marie-Françoise Borg, Relatie manager. Vrienden / Coördinator Fondsenwerving, RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, tijdelijk vervangen door Loes Barnard.

De bestuursleden beoefenen hun functie op vrijwillige basis uit.

Het secretariaat van de Stichting wordt door het RKD verzorgd. De financiële administratie wordt ondersteund door Anita Kooijman-Spadon, Financiën RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis.

Bestuur 2019: v.l.n.r. Alfons van Gulick, Quentin Buvelot, Daantje Meuwissen, Hans Nijstad, Baukje Coenen, Jaap van Duijn, Lidewij de Koekoek, Marie-Françoise Borg

Vergaderingen

Het bestuur is in 2019 drie keer bij elkaar gekomen, op 28 februari, 13 juni en 7 november, voor een bestuursvergadering bij het RKD in Den Haag.

Vrienden

In 2019 is het totaal aantal Vrienden ongeveer gelijk gebleven. Helaas is daarmee de ambitie van 10% groei per jaar niet gehaald, maar het bestuur is tevreden met deze cijfers. In onderstaande tabel is een overzicht van de verschillende categorieën met bijbehorende aantallen te vinden.

Overzicht Vrienden van het RKD in cijfers

	2018	2019
Vriend	320	321
Vriend Student	9	7
Vriend in het buitenland	24	23
Partnerlidmaatschap (geldig voor 2 personen)	37	38
Donateur	42	39
Bedrijfsdonateur/begunstiger	3	3
Cirkel van Hofstede	4	5
Niet-betalende Vrienden	6	6
Totaal aantal	445	442

Aankopen

De Stichting Vrienden van het RKD heeft in 2019 bijgedragen aan de aankoop van achttien onbekende brieven en briefkaarten van Piet Mondriaan. Het gaat om brieven aan de Remonstrantse predikant en verzamelaar Hendrik van Assendelft en om brieven aan het Amerikaanse kunstenaarsechtpaar Lux.

De brieven aan Van Assendelft bevatten nieuwe informatie over Mondriaans verblijf in Nederland gedurende de Eerste Wereldoorlog, toen zijn werk de cruciale ontwikkeling doormaakte van naturalistisch naar abstract. Uit de brieven blijkt dat Van Assendelft in die periode voor Mondriaan een belangrijk klankbord was. Eugene Lux heeft een rol gespeeld bij de introductie en acceptatie van Mondriaans werk in de Verenigde Staten. Dit vergemakkelijkte in 1940 de emigratie van Mondriaan naar New York, waarmee hij uit handen van de nazi's bleef.

De brieven zullen deel uitmaken van The Mondrian Papers, de digitale editie van alle brieven en artikelen van Piet Mondriaan. In het najaar van 2019 is een selectie van de breven aan Van Assendelft tentoongesteld voor het publiek in het Kunstmuseum Den Haag en de brieven aan het echtpaar Lux in het RKD.

Nieuwe aanwinst: Mondriaanbrieven. Mede door bijdrage Vrienden van het RKD

Activiteiten

Vriendendag

Op donderdag 26 september vond de jaarlijkse Vriendendag plaats. Bijna 70 personen reisden af naar het Gemeentemuseum Den Haag (nu Kunstmuseum Den Haag) om alles te horen over de sterke band tussen het Gemeentemuseum en het RKD, het laatste nieuws uit het bestuur en het RKD en natuurlijk de recente aankoop. Vervolgens was er gelegenheid om het museum te bezoeken en de aankoop in de *Mondriaan & De Stijl vleugel* te bekijken, onder begeleiding van RKD-conservator Wietse Coppes. Na afloop werd er nog tot na sluitingstijd nagepraat bij de borrel en ging men bovendien niet met lege handen naar huis. Het bestuur heeft na afloop veel positieve reacties van de aanwezigen ontvangen.

Vriendendag 2019 in Gemeentemuseum Den Haag

Excursie

Op vrijdag 6 december bezochten ruim 30 *Vrienden van het RKD* én *Friends of CODART* het recent gerenoveerde Museum De Lakenhal in Leiden. Ter afsluiting van het Rembrandtjaar stond een bezoek aan de tentoonstelling *Jonge Rembrandt – Rising Star* op het programma.

Conservator Christiaan Vogelaar gaf een inleiding op de tentoonstelling, waarna de tentoonstelling vrij te bezoeken was. Vogelaar was hierbij beschikbaar voor vragen en toelichting. De middag werd afgesloten met een gezellige borrel.

Conservator Christiaan Vogelaar geeft uitleg tijdens de Vriendenexcursie in Museum De Lakenhal

Lezingen

Vrienden van het RKD hebben gratis toegang tot de RKD lezingen, waaronder de RKD Talks. In 2019 organiseerde het RKD onder andere vijf RKD Talks, een Willem Witsen-lezing en een Public Lecture waar de Vrienden bij aanwezig waren. Onderstaande tabel geeft een compleet overzicht.

Bezoekerscijfers Vrienden bij activiteiten 2019

RKD lezingen	Vrienden	Overige bezoekers	TOTAAL
Dendrochronologie – 7 februari	22	52	74
Gerdien Verschoor – 16 april	20	40	60
Willem Witsen-lezing – 10 mei	30	68	98
Chris Stolwijk – 10 september	18	41	59
Cees de Boer – 15 oktober	9	25	34
Public Lecture: Visiting Fellow RKD-Mauritshuis – 1 november	8	43	51
Leo Jansen – 14 november	15	25	40
TOTAAL	122	294	416

Links: Jenny Reynaerts, senior conservator Schilderijen in het Rijksmuseum, spreekt over het thema 'Weedom' tijdens de Willem Witsen-lezing op 10 mei 2019

Rechts: Gerdien Verschoor tijdens houdt een RKD Talk over haar boek *Het meisje en de geleerde* op 16 april 2019

Financiën

De inkomsten van de Stichting komen uit de jaarlijkse contributie van de leden. Uit de lopende inkomsten worden bijdragen gedaan ten behoeve van Vriendenactiviteiten en publicaties. Het vermogen van de stichting wordt belegd in eerste klas effecten, onder het toezicht van de penningmeester die daar tijdens de bestuursvergaderingen over rapporteert. In principe blijft het vermogen in stand en haalt de stichting inkomsten uit rente en dividend. Het vermogen is beschikbaar voor bijzondere aanvragen vanuit het RKD, voor bijvoorbeeld uitbreiding van de collectie door middel van aankopen en voor de organisatie van bijzondere symposia.

In 2019 heeft de stichting Vrienden van het RKD met € 10.000 bijgedragen aan de digitale ontwikkeling van het *RKD Bulletin*. Het nummer 2018/1 was het laatste nummer van *RKD Bulletin*. Het RKD heeft besloten dit tijdschrift op een andere manier, digitaal, voort te zetten. Tevens heeft de stichting het RKD ondersteunt met een bedrag van €9.100,- voor de aanschaf van 18 Mondriaanbrieven, zoals eerder in dit jaarverslag 2019 beschreven.

Zie bijlage: Balans en resultaten 2019.

Gegevens

KVK-nummer: 41157972/ RSIN (Fiscaalnummer):
802616471

Contactgegevens:

Postadres:
Postbus 90418
2509 LK Den Haag

Bezoekadres:

Prins Willem-Alexanderhof 5
2595 BE Den Haag
Telefoonnummer: +31(0) 70-3339785
E-mailadres: vrienden@rkd.nl

